

ADJECTIVUL

1. **Adjectivul** este partea de vorbire flexibilă care exprimă o **însușire** a obiectului denumit de un substantiv.

2. **Clasificarea adjectivului:**

• **după proveniență:**

a) adjective propriu-zise : *subțire, roșu, bun* etc.

b) adjective provenite din verbe la participiu : (rochie) *spălată*, (carte) *citită* etc.

!Nu confunda **adjectivul provenit din verb la participiu** cu verbul:

Am găsit o carte. (indică o acțiune, deci este verb la participiu; alcătuiește forma de perfect compus împreună cu verbul auxiliar „am”)

Ghiozdanul găsit ieri este al lui. (indică o caracteristică, o însușire, deci este **adjectiv provenit din verb la participiu**)

• **după flexiune:**

a) adjective variabile:

❖ cu două forme: pom *mare*/ casă *mare* ; pomi *mari*/ case *mari* (*verde, dulce*)

❖ cu trei forme: pom *mic*/ casă *mică* ; pomi *mici*/ case *mici* (*lung, nou*)

❖ cu patru forme: pom *înalt*/casă *înaltă* ; pomi *înalți* /case *înalte* (*citit, alb*)

b) adjective invariabile:

❖ *gri, mov, roz, maro, cumsecade, asemenea, ditamai, atroce, precoce, perspicace* etc.

3. **Categoriile gramaticale ale adjectivului:**

• Adjectivul însoțește substantivul, acordându-se în gen, și număr cu acesta.

Observați:

Are un copil *frumos*. (masculin, sg.)

Casa *frumoasă* este a mea. (feminin, sg.)

Are copii *frumoși*. (masculin, pl.)

Ei locuiesc în casele *frumoase* de acolo. (feminin, pl.)

4. Uneori, adjectivul este legat de substantivul determinat prin cuvintele **cel, cea, cei, cele**, numite **articole demonstrative**. Acestea se acordă în gen și număr cu substantivul determinat de adjectiv.

Feciorul cel viteaz a ajuns la casa zmeului.

*I-a dat feciorului **celui** viteaz un paloș.*

Fata cea harnică a plecat.

*I-a deschis ușa fetei **cele**i harnice. etc.*

5. Locul obișnuit al adjectivului în propoziție este după substantivul determinat.

*Am ajuns în **orașul frumos** de la poalele muntelui.*

Uneori, pentru a evidenția însușirea, adjectivul este așezat înaintea substantivului, caz în care preia articolul acestuia:

*Am ajuns în **frumosul oraș** de la poalele muntelui.*

6. Atenție mai ales la scrierea corectă a adjectivelor terminate la singular în **-iu!**

*Copilul **zglobiu** aleargă în curte.*

***zglobiu** -*i* face parte din radicalul cuvântului;

-*u* este desinența de masculin, singular.

*Copiii **zglobii** aleargă în curte.*

***zglobii** -primul *i* face parte din radicalul cuvântului;

-al doilea *i* este desinența de masculin, plural.

***Zglobiii** copii aleargă în curte.*

***zglobiii** -primul *i* face parte din radicalul cuvântului;

-al doilea *i* este desinența de masculin, plural;

-al treilea *i* este articolul hotărât al substantivului, preluat de adjectivul plasat înaintea acestuia.